

Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6

Tel. 469 620 383

IČO: 70925038

č. ú. 175 149 114/0300

Zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové v oddílu Pr. složce č. 46

SMĚRNICE O OCHRANĚ OZNAMOVATELŮ (WHISTLEBLOWING)

Obecná ustanovení

V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 1. 8. 2023, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů zavádí škola jako povinný subjekt v souladu s článkem č. 8 Směrnice EU způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.

1. Působnost a zásady směrnice

- a) Tato směrnice upravuje pravidla ochrany oznamovatelů protiprávního jednání. Vytváří vnitřní oznamovací systém jako bezpečný postup pro přijímání a šetření oznámení.
- b) Tato směrnice je vydána písemně, vzniká na dobu neurčitou, je závazná pro všechny zaměstnance organizace, ti s ní byli seznámeni prokazatelným způsobem. Směrnice je trvale přístupná všem zaměstnancům způsobem na pracovišti obvyklým, jiným osobám v době provozu školy na podatelně školy a také způsobem umožňující dálkový přístup.
- c) Jejím smyslem je nastavit a zdokumentovat postupy pro příjem, správu a šetření oznámení, včetně postupů pro ochranu osobních údajů oznamovatelů, zavést bezpečné nástroje pro přijímání oznámení, zvýšit povědomí zaměstnanců a dalších osob o možnosti zabránit protiprávnímu jednání.

2. Základní ustanovení

- a) Každý oznamovatel, který se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozví o porušování práv Unie a o protiprávním jednání jiných osob, je oprávněn podat oznámení písemně (elektronicky i v listinné podobě), nebo ústně – osobně (v přiměřené lhůtě) i telefonicky.
- b) Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí zaměstnání, samostatná výdělečná činnost, dobrovolnická činnost, odborná praxe, stáž, nebo výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění, také ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.
- c) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, nelze jej sdělit bez výslovného souhlasu oznamovatele třetím osobám, s výjimkou dožadání ze strany orgánů činných v trestním řízení či dalších výjimek stanovených zákonem.
- d) Oznamovatelé jsou zákonem chráněni před odvetným opatřením.

e) Odvetným opatřením se rozumí jednání, které bylo vyvoláno oznámením a které oznamovateli může způsobit újmu.

f) Odvetným opatřením je zejména

- rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
- uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- přeložení nebo převedení na jinou práci,
- pracovní posudek, neumožnění odborného rozvoje,
- změna pracovní doby,
- vyžadování lékařského posudku nebo pracovně lékařské prohlídky,
- výpověď nebo odstoupení od smlouvy
- zásah do práva na ochranu osobnosti.

Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani

- osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení,
- podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
- osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
- osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
- osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost,

g) Protiprávním jednáním se rozumí jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku, dále jednání porušující právní předpis upravující určité vymezené oblasti (např. daně z příjmů právnických osob, zadávání veřejných zakázek, hospodářská soutěž, zpracování osobních údajů, životní prostředí, ochrany spotřebitele a další zákonem taxativně vymezené oblasti).

h) Příslušnou osobou v organizaci je zletilá, plně svéprávná a bezúhonná osoba zodpovědná za přijímání a posuzování oznámení. Totožnost příslušné osoby, její e-mailová adresa nebo telefonní číslo jsou zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup – na webových stránkách školy. Spolu s tím jsou na úřední desce zveřejněny také informace o implementaci problematiky ochrany oznamovatelů. Smyslem směrnice je mimo jiné zajistit informační bezpečnost, zajištění anonymního dialogu s oznamovatelem a jeho ochrana.

3. Způsob podání oznámení

Oznamovatel má možnost podat oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému, externího oznamovacího systému, uveřejněním nebo prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení. Prvotní volba, jestli pro podání oznámení využít vnitřní oznamovací systém, externí oznamovací systém, nebo učinit oznámení prostřednictvím orgánů v trestním řízení je na oznamovateli. Je doporučováno využít institut uveřejnění pouze v krajních případech, které jsou uvedeny níže. Uveřejnění oznámení může být provedeno v případech, kdy:

a) v zákonné lhůtě nebylo přijato vhodné opatření (neposouzení důvodnosti oznámení ze strany příslušné osoby, povinný subjekt nepřijal nápravné opatření atd.),

b) má oznamovatel oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy,

c) má oznamovatel oprávněný důvod se domnívat, že v případě podání oznámení prostřednictvím externího oznamovacího systému (EOS – zřizován Ministerstvem spravedlnosti, kdy tento bude přijímat oznámení, poskytovat metodickou podporu, poskytovat poradenskou a odbornou pomoc ve věcech ochrany oznamovatelů a plnit další povinnosti stanovené zákonem) existuje zvýšené riziko, že bude on nebo osoba jemu blízká, vystavena odvetným opatřením nebo že je ohrožen postup podání oznámení prostřednictvím EOS

4. Oznámení je možné podat prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému

a) písemně v listinné podobě (osobní předání), a to v ředitelně (paní hospodářka) na budově Sladkovského 28. Takto podané oznámení musí být v zalepené obálce, která musí být čitelně označena nápisem: „WHISTLEBLOWING – NEOTVÍRAT“.

b) písemně **elektronicky** zasláním na zvlášť pro tyto účely zřízenou e-mailovou adresu, k níž má přístup pouze příslušná osoba whistleblowing@zsskolninamesti.cz,

d) ústně osobně, pokud o to oznamovatel požádá a s příslušnou osobou, kterou je Ondřej Hanousek si domluví místo a termín – nejdéle do 14 dnů od zažádání

e) ústně telefonicky na telefonním čísle 469620337

Při podání oznámení ústní formou má příslušná osoba povinnost pořídit zvukovou nahrávku nebo přepis ústního oznámení, ale pouze tehdy, pokud s tím oznamovatel vysloví souhlas.

Informace o možnosti podání škola uveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

U všech způsobů podání příslušná osoba zajistí elektronickou evidenci zákonem taxativně stanovených údajů:

- datum přijetí oznámení,
- jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresu oznamovatele, jsou-li tyto údaje příslušné osobě známy
- shrnutí obsahu oznámení a identifikaci osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li příslušné osobě její totožnost známa,
- datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.

Pokud je to možné, pro získání údajů využije formulář uvedený na stránkách školy. Oznámení podaná dle zákona budou v souladu s touto směrnicí uchovávána po dobu 5 let od přijetí oznámení.

5. Příslušná osoba po přijetí oznámení

Zaměstnanci jsou povinni příslušné osobě poskytnout při posuzování oznámení veškerou součinnost, včetně písemností či přístupu do kanceláři a jiných prostor ZŠ, Chrudim, Školní náměstí 6

- a) dodržuje zákonem předepsaný postup a lhůty,
- b) při osobním převzetí oznámení je přijmout nejdéle do 14 dnů, kdy o to oznamovatel požádal,
- c) vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení do 7 dnů ode dne, kdy oznámení přijala,
- d) zajistí, aby oznámení obsahovala zákonem stanovené údaje,
- e) 30 dnů posoudí důvodnost oznámení a informuje o tom oznamovatele, ve složitějších případech může tuto lhůtu prodloužit o dalších 30 dnů, nejvýše však dvakrát.
- f) osobní oznámení osobně musí příslušná osoba přijmout v přiměřené lhůtě, ne delší 30 dnů,
- g) postupuje nestranně,
- h) zachovává mlčenlivost,
- i) v případě důvodného oznámení navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě,
- j) pokud oznámení posoudí jako nedůvodné, bez zbytečného odkladu o tom vyrozumí oznamovatele, poučí jej o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci,
- k) pokud oznámení posoudí jako důvodné, navrhne povinnému subjektu opatření k nápravě protiprávního vztahu,
- l) zajišťuje případnou komunikaci s ministerstvem spravedlnosti,
- m) navrhuje uplatnění případných postihů
- n) archivuje oznámení po dobu pěti let.

6. Ochrana informací a totožnosti oznamovatele

- a) Organizace technickými a organizačními prostředky zajistí, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba. Ta nesmí poskytnout žádné třetí osobě informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel oznámení.
- b) Pokud má příslušná osoba povinnost informaci o totožnosti oznamovatele poskytnout orgánům veřejné moci, souhlas oznamovatele se nevyžaduje, ten ale o tom musí být předem informován.
- c) Zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s platnou právní úpravou, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v platném znění a pravidel GDPR. Osobní údaje nepodstatné pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou evidovány a bez odkladu vymazány. Pokud to bude možné, tyto údaje budou anonymizovány.

7. Evidence oznámení

Příslušná osoba v elektronické podobě vede evidenci údajů o přijatých oznámeních v rozsahu stanoveném zákonem.

8. Nepravdivá oznámení

Podání vědomě nepravdivého oznámení je přestupkem, který může být sankcionován pokutou do 50 000 Kč.

9. Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nabývá platnosti a účinnosti dnem 1. 8. 2023.

V Chrudimi 1. 8. 2023

Mgr. Martin Vykydal